

Vergaderjaar 1999–2000

26 800 XII

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) voor het jaar 2000

Nr. 68

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VERKEER EN WATER-STAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 juli 2000

Conform mijn toezegging tijdens het Algemeen Overleg (AO) inzake kerktelefonie op 30 mei 2000, stuur ik u hierbij een overzicht van de (Europese) regelgeving met betrekking tot de levering van huurlijnen en van de universele dienstverlening in de ons omringende landen.

Regelgeving voor huurlijnen

Bij de dienst kerktelefonie van KPN gaat het – anders dan de naam doet vermoeden – niet om een telefoondienst maar om de levering van huurlijnen. Dit is van belang voor het toepasselijke wettelijke regime; de kerktelefoniedienst wordt door OPTA op basis van de regelgeving betreffende huurlijnen beoordeeld. De regels betreffende huurlijnen zijn in de Nederlandse regelgeving uitgewerkt in hoofdstuk 7 van de Telecommunicatiewet en in het Besluit ONP huurlijnen en telefonie.¹ Hiermee geeft de Nederlandse overheid uitvoering aan ONP huurlijnen Richtlijn² van de Europese Unie (EU).

Omdat de Europese Commissie de beschikbaarheid van een bepaald minimum aanbod aan huurlijnen in de EU wil garanderen heeft de Europese regelgever een zogenaamde minimumreeks voorgeschreven met geharmoniseerde technische karakteristieken. Deze minimumreeks betreft de volgende typen huurlijnen: analoog, 64Kb en 2 Mb³. Iedere lidstaat dient zorg te dragen voor de beschikbaarheid van deze minimumreeks, tegen kostengeoriënteerde, nationaal uniforme tarieven, en tegen non-discriminatoire voorwaarden.

¹ Besluit van 10 november 1998, houdende regels ter uitvoering van de artikelen 6.9, vijfde lid, 7.1 en 7.5 van de Telecommunicatiewet.

² Richtlijn 92/44/EEG betreffende de toepassing van Open Network Provision op huurlijnen van 5 juni 1992.

³ Bijlage 3 van Richtlijn 92/44/EEG.

In Nederland is KPN Telecom aangewezen als aanbieder van huurlijnen met een leverplicht voor de betreffende minimumreeks. Jaarlijks dient KPN Telecom haar gepubliceerde aanbod inclusief tarieven aan OPTA voor te leggen. OPTA toetst dit aanbod vervolgens ondermeer op kostenoriëntatie. Kerktelefonie wordt geleverd via een analoge huurlijn van KPN.

Op het moment dat in een bepaald geografisch gebied voor een specifiek huurlijnenaanbod geen sprake meer is van aanmerkelijke marktmacht van de aangewezen partij (KPN Telecom) verleent OPTA ontheffing van de verplichting tot kostenoriëntatie.¹

In aanvulling op de (wettelijke) minimumreeks kan een marktpartij die is aangewezen als aanbieder van huurlijnen met een leverplicht voor de betreffende minimumreeks uiteraard aanvullende typen huurlijnen leveren. In de Richtlijn wordt in dit verband gesteld dat overheden zouden moeten bevorderen dat deze aanvullende diensten worden geboden, gegeven de marktontwikkelingen. Zodra dergelijke aanvullende diensten deel uit maken van het aanbod van de partij met aanmerkelijke marktmacht gelden voor deze diensten onverkort de eisen van non-discriminatie en kostenoriëntatie.

In alle lidstaten is de Huurlijnen Richtlijn van de EU geïmplementeerd en bestaat er een verplichting voor de levering van huurlijnen tegen kostengeoriënteerde tarieven door een aangewezen partij van de typen huurlijnen uit de in de Richtlijn genoemde minimumreeks. In een enkele lidstaat bevordert de Nationale Regelgevende Instantie (NRI) de levering van andere dan de in de minimumreeks genoemde typen huurlijnen actief (Portugal).

Universele dienst (UD)

In mijn brief aan de Vaste Commissie van Verkeer en Waterstaat (d.d. 18 april, kenmerk DGTP/MM/00/02076) heb ik aangegeven dat het onderbrengen van kerktelefonie onder de universele dienst stuit op juridische bezwaren en zou leiden tot strijdigheid met de Europese regelgeving. Dit is toegelicht in de bijlage bij genoemde brief. Recent overleg met OPTA heeft in dit verband niet geleid tot nieuwe inzichten.

Tijdens de begrotingsbehandeling van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (d.d. 4 november 1999) heb ik reeds toegelicht waarom ik de dienst kerktelefonie niet kan onderbrengen in de universele dienst. Bovendien heb ik toen aangegeven, dat het mijns inziens geen taak van de overheid is om het verschil tussen de kostendekkende prijs en de lagere prijs die KPN lange tijd heeft gerekend, te financieren. Naar mijn mening is het niet voor alle abonnees onmogelijk om de kostendekkende prijs te betalen. Voor individuele gevallen waarin de hogere prijs, gezien het inkomen, wel een belemmering vormt, heb ik gewezen op sociale voorzieningen.

Ook in antwoord op kamervragen heb ik in 1999 aangegeven op welke bezwaren het onderbrengen van de kerktelefoniedienst in de universele dienstverlening stuit. Ik verwijs kortheidshalve naar mijn antwoorden op de kamervragen van de heer Van der Berg (SGP)².

In de bijlage treft u een overzicht van de universele dienstverlening in een aantal lidstaten, in relatie tot de financiering.

Tot slot informeer ik u nog dat de Landelijke Organisatie Kerktelefonie (LOK) inmiddels is gestart met het onderzoek naar technische alternatieven voor de kerktelefoniedienst van KPN. Ik verwacht dat de LOK in september a.s. een eerste rapportage gereed zal hebben.

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat,
J. M. de Vries

¹ Artikel 19 van het Besluit ONP huurlijnen en telefonie.

² Handelingen, nr. 2989909530 en nr. 2989912480, vergaderjaar 1998–1999.

UD	Duitsland	Frankrijk	Italië	Nederland	VK	Zweden
Verzorgd door	Dominante operator	Dominante operator	Dominante operator	Dominante operator	Dominante operator	Dominante operator
Betaald door	Dominante operator. Geen financierings-systeem voorzien. Alleen compensatie indien additionele kosten van UD de inkomsten daarvan overtreffen	Alle operatoren volgens marktaandeel via een UD fonds. Sinds 1 januari 2000 geen heffing meer op interconnectie-kosten. Geschatte kosten verbonden aan UD zijn sterk gedaald	Alle operatoren via een UD fonds. Na een inschatting van de UD kosten voor 1998 dienden de operatoren in 1999 echter niets te betalen.	Dominante operator. Indien in de toekomst geoordeeld wordt dat er nettokosten verbonden zijn aan de UD, voorziet de wet in een systeem van financiering d.m.v. een UD fonds	Dominante operator. Geen financierings-systeem nodig geacht	Dominante operator. Er zijn geen plannen voor het opzetten van een financierings-systeem
Wettelijk voorziene Universele Diensten	– Spraaktelefonie en transport-diensten – Indien technisch mogelijk enkele ISDN-diensten – Gratis toegang tot nooddiensten – Informatie m.b.t. nummers – Jaarlijkse publicatie nummerlijsten – Publieke betaaltelefoons	– Betaalbare toegang tot telecommunicatie-diensten – Gratis toegang tot nooddiensten – Gratis toegang tot informatie-diensten en nummers – Telefoongids, zowel elektro-nisch als in print – Publieke betaaltelefoons	– Spraaktelefonie-dienst met mogelijkheid tot fax en data – Gratis toegang tot nooddiensten – Helpdesk operator – Telefoongids – Abonnee-informatiedienst – Publieke betaaltelefoons – Diensten voor gebruikers met speciale noden – Diensten van nationaal belang	– Betaalbare toegang tot telecommunicatie-diensten – Aansluiting op vaste telefoonnet en vaste spraaktelefonie – Gratis toegang tot nood-diensten¹ – Abonnee-informatiedienst – Telefoongids – Publieke betaaltelefoons	– Spraaktelefonie en toegang tot lage snelheid fax en data – Toegang tot nooddiensten – Helpdesk operator – Telefoongids – Publieke betaaltelefoons	– Betaalbare toegang tot telefoondiensten – Gratis toegang tot nooddiensten – Toegang tot informatiediensten en nummers – Diensten voor gebruikers met speciale noden – Diensten van nationaal belang

Bron: TNO-STB, DGTP

¹ De verplichting om gratis toegang te bieden tot nooddiensten geldt voor alle aanbieders van (openbare) telefoonnetwerken, (openbare) telefoon-diensten en van de (openbare) betaaltelefoondienst (artikel 7.6 van de Telecommunicatiewet).